

Plijesni u poplavljenim domovima

Najvažniji čimbenik u sprječavanju plijesni u domu je kontrola vlage. Prilikom povratka kući koja je bila poplavljena, osoba mora biti svjesna opasnosti razvoja plijesni koja može uzrokovati brojne zdravstvene tegobe, od iritacije kože i sluznice, dišnih putova, začepjenosti nosa, otežanog disanja i infekcije, do razvoja astme i drugih bolesti. Na plijesan su posebno osjetljive osobe s astmom, alergijama ili drugim problemima dišnog sustava, kao i osobe oslabljenog imunološkog sustava (kao što su osobe s HIV infekcijom, osobe koje zbog svoje osnovne bolesti uzimaju lijekove koji oslabljuju imunološki sustav, oboljeli od raka na kemoterapiji, osobe nakon transplantacije organa) i one s kroničnom plućnom bolesti (kao npr. KOBP).

Čišćenje i dezinfekcija prostora

Čišćenje i dezinfekcija zidova i podova je prvo što se mora učiniti nakon ispumpavanja vode i uklanjanja podnih podloga (laminati, parketi), te oštećenih ili uništenih stvari odnosno stvari koje je nemoguće temeljito očistiti i dezinficirati poput, primjerice, prostirki i tepiha, pokrivača, jastuka, madraca, ležajeva, tapeciranog namještaja, namještaja od iverice i zidnih tapeta. Uklanjanje i čišćenje su važni jer i mrtve plijesni kod nekih ljudi mogu izazvati alergijske reakcije.

Prilikom čišćenja i dezinfekcije prostora moraju se koristiti zaštitne rukavice, čizme i odgovarajuće zaštitne maske za disanje (N95) koje sprječavaju udisanje prašine i spora plijesni i gljivica. Ako se tijekom čišćenja kao posljedica izlaganja plijesnima i kemikalijama pojave zdravstvene tegobe, osoba mora potražiti liječničku pomoć.

Ako se za uklanjanje plijesni koristi kućna varikina ili izbjeljivač (na tržištu je obično dostupna varikina s **4-6 % natrijevog hipoklorita**), važno je:

- **nikada ne miješati varikinu s amonijakom, kiselinama ili drugim sredstvom za čišćenje** jer se njihovim miješanjem stvaraju otrovne pare opasne po zdravlje!
- **uvijek strogo slijediti upute proizvođača o upotrebi sredstva!**
- **čuvati sredstvo izvan dohvata djece!**
- **prije upotrebe varikinu razrijediti s vodom**, pri čemu omjer varikine i vode ovisi o tome što će se čistiti i dezinficirati (pridržavati se upute proizvođača)!
- **otvoriti prozore i vrata** kako bi ulazio svjež zrak! Tako se sprječava nakupljanje iritirajućih para u prostoru, te omogućava brže sušenje prostorija.
- **obavezno nositi odgovarajuću zaštitu** tijekom rada, a ona uključuje nepropusne gumene rukavice, zaštitne naočale i odgovarajuću zaštitnu N95 masku za nos i usta. Masku se treba dobro priljubiti uz lice i cijelo vrijeme tijekom rada držati na licu bez dodirivanja rukama.

Ukoliko se radi o uobičajenoj kućnoj varikini s 4-6 % natrijevog hipoklorita, za čišćenje zidova od plijesni preporučuje se koristiti otopina od 500 ml varikine na 2,5 l vode ili u slučaju težih slučajeva plijesni na zidovima čak i upotreba nerazrijeđene varikine. S obzirom da su zidovi puni vlage, nerazrijeđena se varikina poprskava po zidovima, te se krpom ukloni površinski sloj (vidljivih) plijesni, zatim se ponovo nanese varikina i ostavi djelovati barem 60-90 minuta (da bi otopina što je više moguće prodrla u zidove i dezinficirala unutar same konstrukcije). Zidove je potom potrebno ostaviti da se u potpunosti osuše, pri čemu vrijeme potrebno za to ovisi o vremenskim prilikama i prozračnosti prostorija.

Tvrde površine poput štednjaka, sudopera, radnih ploha, alata i slično, na kojima se već razvila plijesan, treba oprati vodenom otopinom varikine (500 ml varikine u 5 l vode). Ako su površine hrapave, treba ih istrljati četkom. Površine oprane varikinom treba potom isprati čistom vodom, te ih ostaviti da se osuše na zraku.